

ROHELINE ENERGIA

laruum), peaks arvestama 15 000–20 000 eurose kuluga. „Ühe paneeli hind on 750 eurot. Hind sõltub ka sellest, kui palju ja missuguseid materjale kulub. Mida rohkem paneele on vaja paigaldada, seda soodsamaks muutub ühe paneeli hind,” lausub Halop.

“Eelmisel aastal oli näiteks novembri lõpu ni piisavalt päikest, detsembris vaid ühel päeval ja jaanuarist sai jälle päikesega kütma haka,” meenutab ta. “Mina päikest ei telli. Tasuvus sõltub sellest, kui palju täpselt päikest on.”

Torupaneelid ei tööta pelgalt otsese päikeste peale, vaid ka päevavalguse peale, kui just vihmapilvi ees ei ole. Viimase nelja aasta jooksul on Halopi sõnul päikselist aega olnud 1600 kuni 2100 tundi aastas. Oma kliendi kogemustest mainib ta, et kui varem töötas soojuspump 3000 tundi aastas, siis nüüd päikesepaneelide kõrvalt 2000 tundi aastas, mis tähendab umbes kolmandiku võrra väiksemaid küttearveid.

Kõige ebaotstarbekam on panna paneel kütma vaid tarbevett. „Keegi ei tarbi vett nii palju, et 4000 eurose süsteemi investeeringut tagasi teenida. Paigaldus on nagunii kulukas, pigem lisada paneelid kogu küttesüsteemi taha ning kui küttesüsteemiks on maasoojuspump, ka läbi soojusvaheti maasse kütma. Nii saab süsteemi suvel üle dimensioneerida, et ka talvel päikesepaneelidest maksimum saada. Olenevalt pin-

„

Torupaneelid ei tööta pelgalt otsese päikeste peale, vaid ka päevavalguse peale, kui just vihmapilvi ees ei ole.

Raino Halop, Bombus OÜ projektijuht

nastest soojendatakse suvel maa piisavalt palju ette, et ka talvel saada soojuspumbale maast soojemat temperatuuri,” sõnab Halop. „See ei ole kallim lahendus, kuid seda ei osata pakkuda ega küsida. Samas kui uuel majal nagunii paigaldatakse pumpa, siis võiks selle kohe juurde panna,” soovitab ta pigem algul investeerida ja sellega püsikulud alla saada.

Ventilatsioon tagab terviku. Olemasolevale majale päikesekütte vaakumtorupaneele paigaldades tuleb tehnik esmalt kohale vaatama, kas katlaruumist õnnestub viisakalt katuseeni vedada kaks u 5 sentimeetri jämedust toru. Need paigaldatakse fassaadi vahel või leitakse mõni muu vii, kuidas need ära peita.

Uut maja projekteerides peab Halopi sõnul pöörama tähelepanu ka ventilatsioonile. „Ideaalne on kolmik: ventilatsioon, säastlik soojuspump ja päikesepaneelid. Need annavad korralikku kokkuhoidu, kuid paljud teevad terviku poolikult, ilma ventilatsioonita,” ütleb ta.

Uued majad on üsna hermeetilised ja viga on otsida odavaid lahendusi. Näiteks kui läbi fressklapi tuleb talvel majja külma õhku, siis ei tohi seda klappi lihtsalt kinni keerata. Muidu lõob majja sisse niiskus ja maja võib hakata hallitama. Lahenduseks on korralik soojustagastusega ventilatsioon.

**HAKKA ISE
ELEKTRI TOOTJAKS!**
**Lase päikesel kinni maksta
oma elektriarved!**

UUDIS!

**RÕÕMSAID JÕULE
JA EDUKAT UUT
AASTAT!**

Ühe investeeringuga teed
ennast **sõltumatuks** elektri
hinna ja ülekandetasu tõusust.

**TOODA OMA ÄRI-, BÜROO- JA KAUBANDUS-
KESKUSELE PÄEVANE ELEKTER ISE!**

**LED tänav- ja seinavalgustid
toitega päikesepaneelidelt.**

**KÜSI PAKKUMIST!
Bisontesolar OÜ**

Tule 22, Saue
tel. 526 4331
info@bisontesolar.eu

www.bisontesolar.eu